

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Budowa silniejszej Europy: rola polityki dotyczącej młodzieży, edukacji i kultury

(2018/C 461/09)

Sprawozdawca generalny: Gillian FORD (UK/EA), radna dzielnicy Londynu Havering

Dokumenty źródłowe: Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Budowa silniejszej Europy: rola polityki dotyczącej młodzieży, edukacji i kultury”

COM(2018) 268 final

oraz

Wnioski dotyczące zaleceń Rady w sprawie:

— propagowania automatycznego wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw ukończenia szkół średnich oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą

COM(2018) 270 final;

— wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

COM(2018) 271 final;

— kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

COM(2018) 272 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw ukończenia szkół średnich oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą

Punkt 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	d) opracowywanie instrumentów zapewnienia jakości w nauczaniu i szkoleniach online.

Uzasadnienie

Na niektórych obszarach, zwłaszcza w regionach bardziej oddalonych lub słabo zaludnionych, dostęp do edukacji, nauczania i zdobywania kwalifikacji w coraz większym stopniu realizowany jest drogą cyfrową. Niezbędne jest zagwarantowanie jakości tych kwalifikacji, tak aby umożliwić automatyczne wzajemne uznawanie.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw ukończenia szkół średnich oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą

Punkt 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>6. Ułatwiały mobilność i uznawanie efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą podczas kształcenia i szkolenia na poziomie średnim przez:</p> <p>[...]</p> <p>c) propagowanie korzyści płynących z mobilności wśród instytucji kształcenia i szkolenia na poziomie średnim i osób uczących się, a także wśród ich rodzin, oraz propagowanie korzyści płynących z przyjmowania osób przemieszczających się wśród pracodawców.</p>	<p>6. Ułatwiały mobilność wszystkich uczniów – niezależnie od ich miejsca zamieszkania – i uznawanie efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą podczas kształcenia i szkolenia na poziomie średnim przez:</p> <p>[...]</p> <p>c) propagowanie korzyści płynących z mobilności wśród instytucji kształcenia i szkolenia na poziomie średnim i osób uczących się, a także wśród ich rodzin, oraz propagowanie korzyści płynących z przyjmowania osób przemieszczających się wśród pracodawców.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw ukończenia szkół średnich oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą

Punkt 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>8. Analizowały dobre praktyki w odniesieniu do uznawania dotychczasowych efektów uczenia się i nabytych umiejętności oraz w odniesieniu do drożności sektorów kształcenia i szkolenia, w szczególności między kształceniem i szkoleniem zawodowym a szkolnictwem wyższym.</p>	<p>8. Analizowały i promowały dobre praktyki w odniesieniu do uznawania dotychczasowych efektów uczenia się i nabytych umiejętności oraz w odniesieniu do drożności:</p> <p>a) sektorów kształcenia i szkolenia, w szczególności między kształceniem i szkoleniem zawodowym a szkolnictwem wyższym oraz</p> <p>b) sektorów nauczania i szkolenia oraz rynku pracy.</p>

Uzasadnienie

Pracodawcy muszą uznawać kwalifikacje i okresy nauki, co usprawni mobilność pracowników oraz zwiększy ich życiowe szanse i możliwości.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw ukończenia szkół średnich oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą

Punkt 9

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Rozwijały bazę danych przez gromadzenie i rozpowszechnianie danych o liczbie i rodzaju przypadków uznania.	Rozwijały bazę danych przez gromadzenie i rozpowszechnianie danych o liczbie, rodzaju i wynikach przypadków uznania.

Uzasadnienie

Wiedza na temat wyników może poszerzyć i udoskonalić proces uznawania.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
(8) Dostępność i przystępność cenowa placówek opieki na dziećmi wysokiej jakości również stanowią główne czynniki, które umożliwiają kobietom i mężczyznom mającym obowiązki opiekuńcze uczestnictwo w rynku pracy, jak uznała w 2002 r. Rada Europejska na posiedzeniu w Barcelonie oraz jak uznano w europejskim pakcie na rzecz równości płci i w komunikacie Komisji dotyczącym równowagi między życiem zawodowym a prywatnym przyjętym dnia 26 kwietnia 2017 r. Zatrudnienie kobiet przyczynia się bezpośrednio do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej gospodarstw domowych i wzrostu gospodarczego.	(8) Dostępność i przystępność cenowa placówek opieki na dziećmi wysokiej jakości również stanowią główne czynniki, które umożliwiają kobietom i mężczyznom mającym obowiązki opiekuńcze uczestnictwo w rynku pracy, jak uznała w 2002 r. Rada Europejska na posiedzeniu w Barcelonie oraz jak uznano w europejskim pakcie na rzecz równości płci i w komunikacie Komisji dotyczącym równowagi między życiem zawodowym a prywatnym przyjętym dnia 26 kwietnia 2017 r. Należy je promować zgodnie z zasadą 2 Europejskiego filara praw socjalnych. Zatrudnienie kobiet przyczynia się bezpośrednio do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej gospodarstw domowych i wzrostu gospodarczego.

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Motyw 23

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>(23) Celem niniejszego zalecenia jest określenie wspólnej koncepcji jakości w systemie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. W zaleceniu określono możliwe działania do rozważenia przez rządy, biorąc pod uwagę ich specyficzną sytuację. Niniejsze zalecenie odnosi się również do rodziców, instytucji i organizacji, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które mają na celu usprawnienie tego sektora.</p>	<p>(23) Celem niniejszego zalecenia jest określenie wspólnej koncepcji jakości w systemie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. W zaleceniu określono możliwe działania do rozważenia przez wszystkie właściwe szczeble sprawowania rządów, w tym lokalne i regionalne, biorąc pod uwagę ich specyficzną sytuację. Niniejsze zalecenie odnosi się również do rodziców, instytucji i organizacji, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które mają na celu usprawnienie tego sektora.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Punkt 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>2. Pracowały na rzecz zapewnienia, aby usługi wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem były łatwo dostępne, przystępne cenowo i aby sprzyjały włączeniu społecznemu. Można rozważyć:</p>	<p>2. Zapewniły, aby usługi wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem były łatwo dostępne, przystępne cenowo i wystarczające oraz aby sprzyjały włączeniu społecznemu; Na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, w tym na szczeblu lokalnym i regionalnym, można rozważyć:</p>

Uzasadnienie

Wzmocnienie zalecenia i podkreślenie kluczowej roli władz lokalnych i regionalnych.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Punkt 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>3. Wspierały profesjonalizację personelu placówek świadczących usługi wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. W zależności do istniejącego poziomu kwalifikacji zawodowych i warunków pracy skuteczne działania mogą obejmować:</p>	<p>3. Wspierały profesjonalizację personelu placówek świadczących usługi wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. W zależności do istniejącego poziomu kwalifikacji zawodowych i warunków pracy skuteczne działania mogą obejmować:</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>[...]</p> <p>d) dążenie do zapewnienia pracownikom kompetencji w zakresie odpowiadania na indywidualne potrzeby dzieci z różnych środowisk, dzieci z różnymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub dzieci niepełnosprawnych, przygotowując w ten sposób personel do radzenia sobie z różnorodnymi grupami.</p>	<p>[...]</p> <p>d) zapewnianie pracownikom kompetencji w zakresie odpowiadania na indywidualne potrzeby dzieci z różnych środowisk, dzieci z różnymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub dzieci niepełnosprawnych, przygotowując w ten sposób personel do radzenia sobie z różnorodnymi grupami.</p>

Uzasadnienie

Wzmocnienie zalecenia.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Punkt 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>4. Przyspieszyły opracowanie programów nauczania we wczesnej edukacji, aby programy te spełniały potrzeby związane z dobrem dzieci oraz ich potrzeby edukacyjne. Podejścia wspierające rozwój programów nauczania oraz społeczne, emocjonalne i językowe kompetencje dzieci oraz ich kompetencje związane z uczeniem się mogą obejmować:</p> <p>a) zapewnianie równowagi w zakresie dbania o rozwój społeczno-emocjonalny i dobro dzieci oraz zaspokojenia ich potrzeb związanych z uczeniem się, uznawanie znaczenia zabawy, kontaktu z naturą, roli muzyki, sztuki i aktywności fizycznej;</p> <p>b) rozwijanie empatii, współczucia i świadomości w odniesieniu do równości i różnorodności;</p> <p>c) oferowanie możliwości wczesnej ekspozycji językowej i nauczania języka przez zabawę oraz rozważenie wprowadzenia dwujęzycznych programów we wczesnej edukacji;</p> <p>d) oferowanie organizatorom kształcenia wytycznych dotyczących dostosowanego do wieku korzystania z narzędzi cyfrowych i pojawiających się nowych technologii;</p>	<p>4. Przyspieszyły opracowanie programów nauczania we wczesnej edukacji, aby programy te spełniały potrzeby związane ze zdrowiem i dobrem wszystkich dzieci oraz ich potrzeby edukacyjne. Podejścia wspierające rozwój programów nauczania oraz społeczne, emocjonalne i językowe kompetencje dzieci oraz ich kompetencje związane z uczeniem się mogą obejmować:</p> <p>a) zapewnianie równowagi w zakresie dbania o rozwój społeczno-emocjonalny i dobro dzieci oraz zaspokojenia ich potrzeb związanych z uczeniem się, uznawanie znaczenia zabawy, kontaktu z naturą, roli muzyki, sztuki i aktywności fizycznej;</p> <p>b) rozwijanie empatii, współczucia i świadomości w odniesieniu do równości i różnorodności;</p> <p>c) oferowanie możliwości wczesnej ekspozycji językowej i nauczania języka przez zabawę oraz rozważenie wprowadzenia dwujęzycznych programów we wczesnej edukacji;</p> <p>d) oferowanie organizatorom kształcenia wytycznych dotyczących dostosowanego do wieku korzystania z narzędzi cyfrowych i pojawiających się nowych technologii;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>e) promowanie dalszego włączania wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem w ciągłość procesu edukacyjnego oraz wspieranie współpracy między pracownikami wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem a pracownikami szkół podstawowych oraz płynnego przechodzenia dzieci do szkół podstawowych.</p>	<p>e) promowanie dalszego włączania wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem w ciągłość procesu edukacyjnego oraz wspieranie współpracy między pracownikami wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem a pracownikami szkół podstawowych oraz płynnego przechodzenia dzieci do szkół podstawowych;</p> <p>f) zapewnianie specjalnego wsparcia i możliwości nauki dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub niepełnosprawnościami;</p> <p>g) zapewnianie specjalnego wsparcia i możliwości nauki dzieciom migrantów, w tym w wypadku masowych powrotów Europejczyków ze względu na kryzys polityczny i humanitarny;</p> <p>h) zapewnianie specjalnego wsparcia i możliwości nauki dzieciom objętym systemami opieki w państwach członkowskich;</p> <p>i) promowanie modelu wczesnej interwencji dla dzieci w wieku 0–6 lat.</p>

Uzasadnienie

Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami, jak również dzieci migrantów, mogą potrzebować specjalnego wsparcia, aby mieć dostęp do pełnego zakresu możliwości oferowanych przez programy pierwszych lat nauczania i należy zachęcać państwa członkowskie, by takie wsparcie zapewniały.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Punkt 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>6. Dążyły do zapewnienia odpowiedniego finansowania i odpowiednich ram prawnych świadczenia usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem w odniesieniu do świadczenia tych usług. Można rozważyć:</p> <p>a) zwiększenie skali inwestycji we wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem ze szczególnym uwzględnieniem dostępności, jakości i przystępności cenowej, w tym wykorzystanie możliwości finansowania oferowanych przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne;</p>	<p>6. Dążyły do zapewnienia odpowiedniego finansowania i odpowiednich ram prawnych świadczenia usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem w odniesieniu do świadczenia tych usług. Można rozważyć:</p> <p>a) zwiększenie skali inwestycji we wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem ze szczególnym uwzględnieniem dostępności, jakości i przystępności cenowej, w tym wykorzystanie możliwości finansowania oferowanych przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>b) utworzenie i utrzymywanie dostosowanych do potrzeb krajowych lub regionalnych ram jakości;</p> <p>c) propagowanie dalszej integracji usług dla rodzin i dzieci, przede wszystkim z usługami społecznymi i usługami w zakresie zdrowia;</p> <p>d) uwzględnienie solidnej polityki w zakresie ochrony dziecka w systemie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, aby chronić dzieci przed wszelkimi formami przemocy.</p>	<p>b) utworzenie i utrzymywanie dostosowanych do potrzeb krajowych lub regionalnych ram jakości;</p> <p>c) propagowanie dalszej integracji usług dla rodzin i dzieci na szczeblu lokalnym i regionalnym, przede wszystkim z usługami społecznymi i usługami w zakresie zdrowia i dobrostanu;</p> <p>d) uwzględnienie solidnej polityki w zakresie ochrony dziecka w systemie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, aby chronić dzieci przed wszelkimi formami wykorzystywania i przemocy.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Punkt 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>8. Ułatwiania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk wśród państw członkowskich w kontekście strategicznych ram współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz kolejnych wersji programu, jak również w ramach Komitetu Ochrony Socjalnej.</p>	<p>8. Ułatwiania wymiany doświadczeń i dobrych praktyk wśród państw członkowskich, na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, w kontekście strategicznych ram współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz kolejnych wersji programu, jak również w ramach Komitetu Ochrony Socjalnej.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Punkt 9

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>9. Wspierania współpracy państw członkowskich, na ich wniosek, przez organizowanie partnerskiego uczenia się i wzajemnego doradztwa.</p>	<p>9. Wspierania współpracy państw członkowskich na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, na ich wniosek, przez organizowanie partnerskiego uczenia się i wzajemnego doradztwa.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Motyw 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
(1) W komunikacie „Wzmocnienie tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze” Komisja Europejska określa wizję europejskiego obszaru edukacji, w której granice nie są przeszkodą dla wysokiej jakości edukacji włączającej, szkoleń i badań; normą jest spędzanie czasu w innym państwie członkowskim w celu nauki, studiowania lub pracy; znajomość dwóch języków oprócz języka ojczystego jest dużo bardziej rozpowszechniona; ludzie mają silne poczucie tożsamości europejskiej, a także świadomość europejskiego dziedzictwa kulturowego i jego różnorodności.	(1) W komunikacie „Wzmocnienie tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze” Komisja Europejska określa wizję europejskiego obszaru edukacji, w której granice nie są przeszkodą dla wysokiej jakości edukacji włączającej, szkoleń i badań; normą jest spędzanie czasu w innym państwie członkowskim w celu nauki, studiowania lub pracy; znajomość dwóch języków oprócz języka ojczystego jest dużo bardziej rozpowszechniona; ludzie mają silne poczucie tożsamości europejskiej, a także świadomość europejskiego dziedzictwa kulturowego i jego różnorodności oraz wynikających zeń możliwości.

Uzasadnienie

Należy tu podkreślić, że do korzyści płynących z europejskiego obszaru edukacji należą nowe możliwości.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Punkt 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
1) Zbadały metody, za pomocą których można pomóc wszystkim młodym ludziom w osiągnięciu poziomu biegłości w co najmniej jednym innym języku europejskim – oprócz języka nauczania – przed zakończeniem kształcenia i szkolenia średniego II stopnia i zachęcić do nauczania się dodatkowego (trzeciego) języka na poziomie samodzielnego użytkownika.	1) Zbadały metody, za pomocą których można pomóc wszystkim młodym ludziom w osiągnięciu poziomu biegłości w co najmniej jednym innym języku europejskim – oprócz języka nauczania – przed zakończeniem kształcenia i szkolenia średniego II stopnia i zachęcić do nauczania się dodatkowego (trzeciego) języka na poziomie samodzielnego użytkownika, z uwzględnieniem szczególnego nacisku na praktykę i doświadczenie w posługiwaniu się językiem obcym w mowie i przy zapewnieniu odpowiedniego dostępu do nauczania wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się.

Uzasadnienie

Zainteresowane strony podkreśliły znaczenie umiejętności mówienia w obcym języku – oprócz czytania i pisania – i stwierdziły, że jest to klucz do odblokowania potencjału mobilności i szans. Zauważono również, że jeżeli wysokiej jakości nauczanie języków nie jest dostępne, osoby dysponujące większymi środkami mogą korzystać z prywatnych lekcji, zaś osoby wywodzące się ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej takiej możliwości nie mają. W ten sposób powiększa się przepaść między możliwościami różnych grup społecznych.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Punkt 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>4) Wspierały w ramach takich kompleksowych strategii zwiększanie świadomości językowej w szkołach i ośrodkach szkoleniowych poprzez:</p> <p>a) aktywne wspieranie mobilności osób uczących się, w tym poprzez wykorzystywanie możliwości zapewnionych w ramach odpowiednich programów finansowania UE;</p> <p>b) umożliwienie nauczycielom uwzględnienia używania konkretnego języka we właściwym im przedmiocie;</p> <p>c) wzmacnianie kompetencji w języku nauczania jako podstawy do dalszej nauki i zdobywania osiągnięć przez wszystkie osoby uczące się, w szczególności osoby pochodzące ze środowisk migrantów i środowisk defaworyzowanych;</p> <p>d) docenianie różnorodności językowej osób uczących się i wykorzystanie jej jako zasobu edukacyjnego, uwzględniając włączanie rodziców i szerszej społeczności lokalnej do nauczania języków;</p> <p>e) zapewnianie możliwości oceniania i zatwierdzania kompetencji językowych, które nie stanowią części programu nauczania, ale które osoby uczące się zdobyły gdzie indziej, w tym poprzez rozszerzenie zakresu języków, które można dołączyć do kwalifikacji, jakie osoby uczące się otrzymują przy ukończeniu nauki szkolnej.</p>	<p>4) Wspierały w ramach takich kompleksowych strategii zwiększanie świadomości językowej w szkołach i ośrodkach szkoleniowych poprzez:</p> <p>a) aktywne wspieranie mobilności osób uczących się, w tym poprzez wykorzystywanie możliwości zapewnionych w ramach odpowiednich programów finansowania UE;</p> <p>b) umożliwienie nauczycielom uwzględnienia używania konkretnego języka we właściwym im przedmiocie;</p> <p>c) wzmacnianie kompetencji w języku nauczania jako podstawy do dalszej nauki i zdobywania osiągnięć przez wszystkie osoby uczące się, w szczególności osoby pochodzące ze środowisk migrantów, w tym w wypadku masowych powrotów Europejczyków ze względu na kryzys polityczny i humanitarny, i środowisk defaworyzowanych oraz osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami;</p> <p>d) docenianie różnorodności językowej osób uczących się i wykorzystanie jej jako zasobu edukacyjnego, uwzględniając włączanie rodziców i szerszej społeczności lokalnej do nauczania języków;</p> <p>e) zapewnianie możliwości oceniania i zatwierdzania kompetencji językowych, które nie stanowią części programu nauczania, ale które osoby uczące się zdobyły gdzie indziej, w tym poprzez rozszerzenie zakresu języków, które można dołączyć do kwalifikacji, jakie osoby uczące się otrzymują przy ukończeniu nauki szkolnej.</p>

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Punkt 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>5) Wspierały nauczycieli, osoby prowadzące szkolenia i liderów edukacyjnych w zwiększaniu świadomości językowej poprzez:</p>	<p>5) Wspierały nauczycieli, osoby prowadzące szkolenia i liderów edukacyjnych w zwiększaniu świadomości językowej poprzez:</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>a) inwestowanie we wstępne i ustawiczne kształcenie nauczycieli języków w celu dalszego zapewnienia szerokiej oferty językowej w kształceniu i szkoleniu obowiązkowym;</p> <p>b) włączanie przygotowania na różnorodność językową w klasach w ramach kształcenia wstępnego i ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli i liderów edukacyjnych;</p>	<p>a) inwestowanie we wstępne i ustawiczne kształcenie nauczycieli języków w celu przyciągnięcia i utrzymania pracowników, tak aby dalej zapewniać szeroką ofertę językową w kształceniu i szkoleniu obowiązkowym;</p> <p>b) włączanie przygotowania na różnorodność językową w klasach w ramach kształcenia wstępnego i ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli i liderów edukacyjnych, w tym uczenia się nieformalnego i pozaformalnego;</p>

Uzasadnienie

Społeczności lokalne oferują ogromne możliwości, jeśli chodzi o podniesienie świadomości językowej wśród nauczycieli, na przykład poprzez rodziców i opiekunów, grupy wyznaniowe i organizacje społeczności lokalnych.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Punkt 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>6) Wspierały badania naukowe w zakresie innowacyjnych, włączających i wielojęzycznych metod pedagogicznych oraz ich wykorzystania, w tym korzystania z narzędzi cyfrowych i zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego.</p>	<p>6) Wspierały badania naukowe w zakresie innowacyjnych, włączających i wielojęzycznych metod pedagogicznych oraz ich wykorzystania, w tym korzystania z narzędzi cyfrowych, produkcji audiowizualnej, kinematograficznej i muzycznej i zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego.</p>

Uzasadnienie

Bogactwo kulturalne europejskiej produkcji audiowizualnej, kinematograficznej i muzycznej pomaga nie tylko w uczeniu się innego języka, lecz przede wszystkim różnych kultur i wspólnych wartości.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Punkt 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p>8) Poprawiły dostęp do wysokiej jakości programów nauczania cyfrowego przeznaczonych dla nauczycieli i obywateli, zwłaszcza dla tych na obszarach bardziej oddalonych lub słabiej zaludnionych i w regionach najbardziej oddalonych.</p>

Uzasadnienie

Wyższej jakości programy nauczania cyfrowego języków obcych mogą być droższe niż programy bardziej podstawowe, podczas gdy łączność szerokopasmowa jest na niektórych obszarach niewystarczająco szybka i solidna dla celów nauczania języków obcych online w sytuacji braku nauczycieli.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków

Zamierzenie 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
1. Wspierania działań następczych w związku z niniejszym zaleceniem poprzez ułatwianie wzajemnego uczenia się między państwami członkowskich oraz opracowywanie we współpracy z państwami członkowskimi:	1. Wspierania działań następczych w związku z niniejszym zaleceniem poprzez ułatwianie wzajemnego uczenia się między państwami członkowskich oraz opracowywanie we współpracy z państwami członkowskimi, jak również, w odpowiednich przypadkach, korzystanie z doświadczeń zgromadzonych w odpowiednich projektach w zakresie współpracy transgranicznej i terytorialnej wdrażanych przez władze lokalne i regionalne:

Uzasadnienie

Nie wymaga uzasadnienia.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Ponownie wzywa do przyjęcia kompleksowego i perspektywicznego podejścia do przyszłości edukacji w całej UE, włączając w to zacieśnienie współpracy między sektorem publicznym i prywatnym – ma to na celu wspieranie obywateli w przystosowywaniu się do coraz bardziej złożonego i zróżnicowanego społeczeństwa, rozwijaniu poczucia „tożsamości europejskiej”, która powinna uzupełniać tożsamości narodowe, regionalne i lokalne składające się na tożsamość jednostki, oraz zdobywaniu umiejętności niezbędnych w społeczeństwie, które jest mobilne i w coraz większym stopniu oparte na cyfryzacji.
2. Popiera zamiar Komisji Europejskiej, by koordynować postępy na drodze do utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. i skupić działania na kluczowych wyzwaniach, w tym na ulepszeniu wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, na ułatwianiu wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw szkolnych, na poprawie nauczania języków obcych, wspieraniu uczenia się przez całe życie, mobilności studentów i inwestowaniu w możliwości, jakie daje cyfryzacja.
3. Uważa, że strategię polityki edukacyjnej w państwach członkowskich i regionach powinny traktować priorytetowo współpracę na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, w tym z władzami lokalnymi i regionalnymi, z myślą o połączeniu wysokiej jakości kształcenia zorientowanego na osobę uczącą się, w którym główną rolę odgrywałyby dobre nauczanie, innowacje i cyfryzacja, z potrzebami rozwijającego się dynamicznie rynku pracy w kontekście zasady 1 Europejskiego filaru praw socjalnych.
4. Podkreśla, że należy zintensyfikować wysiłki na wszystkich szczeblach sprawowania rządów na rzecz przewidywania zapotrzebowania na umiejętności na rynku pracy i zapewnienia odpowiedniego kształcenia, wiedzy ogólnej, szkolenia zawodowego i uczenia się przez całe życie, tak aby stymulować tworzenie miejsc pracy i znajdowanie rozwiązań dla bezrobocia.
5. Domaga się spójności w podejściu do uczenia się przez całe życie i popiera zasady przedstawione w wezwaniu do działań z Cork w ramach Światowej Sieci Uczących się Miast Unesco z 2017 r., świadomy tego, że uczenie się przez całe życie stanowi fundament celów zrównoważonego rozwoju ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <http://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/cork-call-action-learning-cities>.

6. Domaga się, aby instytucje UE i państwa członkowskie, przy wsparciu ze strony władz regionalnych i lokalnych w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, wdrażały obecne propozycje w szerszym kontekście polityki UE na rzecz rozwoju gospodarczego, zatrudnienia i ochrony socjalnej przez strategiczne wykorzystanie wieloletnich ram finansowych po 2020 r., które powinny w sposób bardziej jasny i ambitny określić konkretne polityki edukacyjne, oraz podkreśla znaczenie poszanowania zasady proporcjonalności w celu zapewnienia, by nie powstawały żadne nowe obciążenia finansowe lub administracyjne dla państw członkowskich.

7. Podobnie z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie europejskiej legitymacji studenckiej i możliwości, jakie to stworzy dla ułatwienia mobilności studentów i propagowania automatycznej uznawalności kwalifikacji; wzywa Komisję, by rozważyła rozszerzenie tej legitymacji na wszystkie osoby uczące się, bez ograniczania jej do osób uczących się w szkołach wyższych, tak aby rozszerzyć możliwości uczenia się przez całe życie.

8. Przyznaje, że główna odpowiedzialność za politykę edukacji leży na państwach członkowskich, które zgodnie ze swoimi systemami konstytucyjnymi w różnym stopniu zaangażowały swoje władze regionalne i lokalne, oraz że działania UE zgodnie z artykułem 6 TFUE powinny jedynie uzupełniać, wspierać lub koordynować działania państwa członkowskich, a wszelkie działania UE w tym obszarze muszą być w pełni uzasadnione z punktu widzenia zasad pomocniczości i proporcjonalności i być zgodne z istniejącymi ramami, narzędziami i procedurami.

Wzajemne uznawanie

9. Ubolewa z powodu utrzymujących się przeszkód dla mobilności w obszarze kształcenia i przyłącza się do wezwania Komisji Europejskiej do stworzenia Europy, w której granice nie będą przeszkodą na drodze nauki, studiów i badań, lecz w której normą będzie przebywanie w innym państwie członkowskim w celu studiów, nauki bądź pracy.

10. Podkreśla potrzebę udzielenia dodatkowego wsparcia regionom, w których mobilność osób uczących się może być utrudniona z powodu dodatkowych przeszkód, takich jak niedostateczne zaludnienie, niedogodności obszarów wiejskich czy ubóstwo.

11. Z zadowoleniem przyjmuje wspieranie przez Komisję Europejską wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi i zachęca do zaangażowania w to przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych jako wyraz uznania wartości regionalnej wiedzy i doświadczenia.

12. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji Europejskiej w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania dyplomów szkół wyższych i świadectw ukończenia szkół średnich oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą i wzywa Komisję do uwzględnienia w przyszłych pracach powiązań z rozwojem terytorialnym, zwłaszcza w przypadku lokalnych i regionalnych projektów dotyczących mobilności wykwalifikowanych robotników i pracowników.

Działania na etapie wczesnego dzieciństwa

13. Przypomina, że znaczenie terminu „wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem” wykracza poza to, co niektórzy nazywają „edukacją przedszkolną”, gdyż ma na celu przygotowanie dzieci nie tylko do szkoły, ale również do życia, podobnie jak wszystkie inne elementy systemu edukacji, które wnoszą w to swój wkład.

14. Przypomina zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego i proponuje, aby UE i krajowi decydenci zwracali w tym kontekście szczególną uwagę na potencjał partnerstw, które można rozwinąć między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, przedsiębiorstwami, pracownikami i ich organizacjami, a także podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, tak aby uwzględnić tego rodzaju umiejętności i kwalifikacje.

15. W związku z tym wyraża rozczarowanie, że zalecenie Komisji zawiera jedynie ograniczone odniesienie do życia rodzinnego lub działań na szczeblu lokalnym, które mogą mieć istotny wpływ na wczesny rozwój dziecka, i podkreśla wielkie znaczenie podejścia całościowego i zintegrowanego.

16. Uważa, że dobrze wykształceni specjaliści to warunek wstępny dla wysokiej jakości wczesnej edukacji, a zatem należy zachęcać wszystkie szczeble sprawowania rządów, w tym lokalny i regionalny, do dokonywania stosownych inwestycji w nie tylko początkowe kształcenie nauczycieli, ale również w ich ciągły rozwój zawodowy.

17. Podkreśla konieczność działania na rzecz stałego podnoszenia jakości elementu „opieki” we wczesnej nauce i opiece nad dzieckiem, w tym rolę nauczycieli nauczania początkowego w tworzeniu pozytywnych relacji z dziećmi, rodzicami i pomiędzy sobą, przy zapewnieniu dostępności cenowej usług w zakresie wczesnej opieki nad dziećmi dla rodzin o niskich dochodach, zgodnie z zasadą 11 Europejskiego filaru praw socjalnych i w uznaniu zasady Konwencji o prawach dziecka, zgodnie z którą we wszelkich działaniach dotyczących dzieci najważniejszym kryterium powinno być najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.

18. Podkreśla potrzeby dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami, które powinny otrzymywać dobre wykształcenie i w stosownych przypadkach dostęp do ogólnego systemu edukacji, a także potrzeby także indywidualne wsparcie.

19. Zwraca uwagę na liczne korzyści wynikające z promocji środków ułatwiających pozytywny dialog nauczycieli i rodziców/opiekunów w celu wzmocnienia powiązania między szkołą a domem i wspierania skutecznej integracji osób uczących się w środowisku szkolnym i ich ogólnej socjalizacji i możliwości rozwoju.

20. Z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję roli partnerów lokalnych i regionalnych w doskonaleniu nauczania i uczenia się. Brakuje mu jednak uznania we wniosku tego, że niektóre społeczności staną w obliczu większych wyzwań niż inne – na przykład wspólnoty zamieszkujące obszary bardziej oddalone lub społeczności, w których notuje się większą liczbę różnych języków ojczystych – co będzie wymagało większej liczby zasobów i finansowania, by zapewnić wszystkim lepszą jakość nauczania i uczenia się.

21. Podkreśla, że Komisja musi uwzględnić odpowiednie opinie Komitetu i konkluzje Rady, w tym konkluzje Rady w sprawie zintegrowanych polityk dotyczących rozwoju we wczesnym dzieciństwie jako narzędzia zmniejszania ubóstwa i propagowania włączenia społecznego ⁽²⁾.

Nauczanie i uczenie się języków

22. Wyraża rozczarowanie, że słabe umiejętności językowe są uznawane za jedną z głównych przeszkód utrudniających swobodny przepływ osób i utworzenie siły roboczej odpowiedniej na potrzeby europejskiej gospodarki, i podkreśla w związku z tym swoje poparcie dla większej roli uczenia się języków.

23. Zauważa, że finansowanie w ramach polityki spójności ma być zmniejszone w następnych wieloletnich ramach finansowych, i w związku z tym wyraża zaniepokojenie w kwestii finansowania dostępnego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na cele wytyczone w zaleceniu.

24. W tym kontekście wyraża rozczarowanie, że zalecenie koncentruje się na uczeniu się w ramach kształcenia obowiązkowego zamiast uznać, że języki stanowią istotny element uczenia się przez całe życie – w tym od wczesnych lat – w celu promowania integracji i mobilności; brakuje mu również uznania, że w proces ten mogą angażować się partnerzy wywodzący się ze społeczności lokalnych oraz przedsiębiorstwa.

25. Podkreśla znaczenie aktywnego promowania możliwości oferowanych przez stosowne unijne programy finansowania oraz znaczenie uproszczenia procedur składania wniosków, aby szkoły i ośrodki szkoleniowe w państwach członkowskich mogły z tych możliwości korzystać.

Bruksela, dnia 10 października 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*

⁽²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1530526890119&uri=CELEX:52018DC0270>.